

EK-3: YILLIK FAALİYET RAPORU FORMU

UYGULAMA ARAŞTIRMA MERKEZLERİ FAALİYET RAPORU

(01.01.2019 – 31.12.2019)

Bölüm 1. Tanıtım

Merkezin açık ve (varsa) kısa adı:	Hacettepe Üniversitesi Kadın Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi (HÜKSAM)
Merkez müdürünün adı ve soyadı:	Prof. Dr. Ü. Şevkat BAHAR ÖZVARİŞ
Merkezin kuruluş yılı ve varsa Resmi Gazete no:	18 Haziran 2001 tarih ve 24436 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan karar
Merkezin faaliyet tanımı (en fazla 400 karakter):	<p>HÜKSAM'ın misyonu;</p> <ul style="list-style-type: none">• Kadın sorunlarına ve cinsiyet ayrımcılığına karşı duyarlılık geliştirmek, savunuculuk yapmak,• Yurt içinde ve dışında kadın sorunlarıyla ilgili her alanda yapılan araştırmaları izlemek, duyurmak ve hedefleri çerçevesinde çeşitli alanlarda araştırmalar yapmak,• Eğitime yönelik etkinliklerde bulunmak,• Kadın sağlığı ile ilgili çalışmalara, araştırmalara, plan ve programlara, "toplumsal cinsiyet bakış açısı" nın yerleştirilmesi için rehberlik etmek,• Toplumsal cinsiyet bakış açısıyla yürütülmekte olan çalışmaları desteklemek, geliştirmek ve olumlu sonuçların ülke geneline yaygınlaştırılmasına katkıda bulunmaktır. <p>Yukarıda belirtilen kapsam dahilinde ulusal ve uluslararası düzeyde kurslar, seminerler, konferanslar, kongreler, sempozyumlar düzenlenmekte, proje ve araştırmalar yürütülmekte, eğitsel/bilinç artırıcı çalışmalarda bulunulmakta, bu alanda çalışan kurum ve kuruluşların çalışmalarına destek olunmakta, danışmanlık hizmeti verilmekte, yayınlar yapılmakta, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirlikleri geliştirilmekte ve savunuculuk faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.</p>
Merkezin Üniversitemize, bu yıl sağladığı, mevcut akademik birimlerden sağlanamayacak türdeki katkı ve hizmetleri	<p>1. HÜKSAM, tüm çalışmalarında odağına bütünüyle toplumsal cinsiyet eşitliğini alması açısından önemli bir boşluğu doldurmaktadır. Bununla birlikte Merkezin Yönetim Kurulu üyelerinin her birinin farklı disiplinlerden olması, toplumsal cinsiyet eşitliği çalışmalarının multidisipliner bir yaklaşımla ele alınmasına olanak tanımaktadır. Söz konusu çalışmaların tek bir akademik birimden değil, Merkez tarafından yürütülüyor olması, konunun sağlık, sosyal, hukuki, ekonomik vb. tüm yönlerini</p>

	<p>gözetmeyi sağlamaktadır. Aynı zamanda Merkezin Yönetim Kurulu üyelerinin özel olarak toplumsal cinsiyet eşitliği çalışmaları yapıyor olmaları, deneyim ve bilgi birikimlerini bu alana yansıtılmalarını mümkün kılmaktadır.</p> <p>2. HÜKSAM, kurulduğundan beri yürüttüğü ulusal ve uluslararası çalışmalarla toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda etkin çalışan bir merkez olarak kabul görmüştür. Bu bağlamda, sürekli olarak yeni proje ve çalışmalarda HÜKSAM ile işbirliği yapılmasına yönelik talepler bulunmakta olup, Hacettepe Üniversitesi'nin ulusal ve uluslararası boyutta görünürlüğünün sağlanması açısından da Merkez çalışmalarının olumlu etkileri olduğu düşünülmektedir. Bu görünürlük, uluslararası ve ulusal partnerlikler ve işbirliklerini kolaylaştırıcı bir işleve sahiptir.</p> <p>Yürütülmekte olan çalışmalardan aşağıda belirtilenler bu kapsamda değerlendirilebilir:</p> <p>a. "Kadın ve Kız Çocukları İçin Güvenli Alanlar ve Kadın Sağlığı Danışma Merkezleri Oluşturmak Suretiyle Suriyeli ve Diğer Göçmen Kadınların Üreme Sağlığı ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Hizmetlerine Erişimlerini Güçlendirme Projesi"</p> <p>b. Hacettepe Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı (2016 – 2020) ve kapsamında gerçekleştirilen etkinlikler</p> <p>c. Kamu kurum ve kuruluşlarına Ulusal Eylem Planları ve Strateji Belgelerinin hazırlanmasında sağlanan uzman destekleri</p>
--	--

Bölüm 2. Faaliyet özeti (Merkezin adı ve adresi açıkça kullanılmış olmak şartı ile rapor dönemine girenler yazılmalıdır; basılı dokümanlar eklenmelidir)

SCI, SSCI, AHCI ve EI kapsamındaki dergilerde yayımlanan makale sayısı	---
Diğer dizinler kapsamındaki dergilerde yayımlanan makale sayısı	---
Kitap ya da kitap bölümü sayısı ve listesi	<p>"Kadın ve Kız Çocukları İçin Güvenli Alanlar ve Kadın Sağlığı Danışma Merkezleri Oluşturmak Suretiyle Suriyeli ve Diğer Göçmen Kadınların Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı ve Cinsel ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Hizmetlerine Erişimlerini Güçlendirme Projesi" kapsamında aşağıda belirtilen araştırmalar yürütülerek araştırma sonucu kitaplaştırılmış, İngilizce ve Türkçe olarak basılmıştır.</p>

1. Suriyeli Kadın Olmak ve Suriyeli Kadınların Savaş Öncesi, Savaş Süreci, Göç Süreci ve Sonrasındaki Yaşam Deneyimlerinin Toplumsal Cinsiyet Perspektifi ile Değerlendirilmesine İlişkin Bir Nitel Araştırma - Suriye'den Türkiye'ye Kadın Olmak

“Suriyeli Kadın Olmak ve Suriyeli Kadınların Savaş Öncesi, Savaş Süreci, Göç Süreci ve Sonrasındaki Yaşam Deneyimlerinin Toplumsal Cinsiyet Perspektifi ile Değerlendirilmesine İlişkin Bir Nitel Araştırma - Suriye'den Türkiye'ye Kadın Olmak” başlıklı nitel araştırma 2017 ve 2018 yıllarında gerçekleştirilmiştir.

Çalışma, HÜKSAM YK Üyesi ve Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü'nden bir öğretim üyesi ve araştırma görevlisi tarafından gerçekleştirilmiştir. HÜKSAM'ın koordinasyonunda Ankara'da hizmet vermekte olan Kadın Sağlığı Danışma Merkezlerinde (KSDM) sağlık aracısı olarak çalışan 26 Suriyeli kadınla, nitel bir yöntemle, yarı yapılandırılmış form aracılığıyla derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Bu çalışmada Suriyeli kadınların savaş öncesinde, savaş sırasında, göç sürecinde ve göç edilen yerdeki evlilik, doğurganlık ve kadınlık deneyimleri, toplumsal cinsiyet eşitsizliğine dayalı şiddete maruz kalma öyküleri, Merkezlerin etkileri ortaya konulmuştur. Ayrıca savaş ve göç deneyiminin yanında Kadın Sağlığı Danışma Merkezlerinden alınan eğitimlerle ve çalışma deneyimiyle birlikte kadınların değişen yaşam ve güçlenme pratiklerinin öğrenilmesi de hedeflenmiştir.

Araştırma sonucunda; KSDM'lerden alınan eğitimlerin kadınların hem kendileri için hem de çevrelerindeki için çok yararlı olduğu, kanunlar, kadın sağlığı, temizlik/hijyen, kadın hakları, çocuk istismarı, istismardan korunma, şiddete karşı direnme konularında bilgilerinin arttığı ve bilgilerini çevreleriyle de paylaştıkları ortaya konulmuştur. Kadınların sosyalleştikleri, iletişim becerilerinin geliştiği, kenti tanıdıkları ve hizmetlere erişimlerinin arttığı da diğer bulgular arasındadır. Araştırmadan elde edilen veriler, Merkezlerde kadınlar arasındaki dayanışmanın, duygusal olarak özgürleşmelerini ve savaş travmasına karşı dayanıklılık kazanmalarını sağladığını göstermektedir. Bütün bunlara ek olarak gelir getirici bir işte çalışmanın kadınları güçlendirdiği de araştırma bulguları arasındadır.

Araştırma sonuçları kitap olarak, hem Türkçe hem İngilizce, 2019 yılında basılmıştır. Sonuçlar, ilgili kurum ve kuruluşlardan katılımcıların olduğu bir toplantı ile duyurulmuş ve araştırmaya ilişkin basılan kitap ilgili taraflara dağıtılmıştır. Ayrıca kitap elektronik ortamda da erişilebilir durumdadır.

ISBN No: 978-975-8991-40-2

Türkçe versiyon için:

http://www.huksam.hacettepe.edu.tr/Turkce/suriyedenturkiyeye_TR_210519.pdf

İngilizce versiyon için:

http://www.huksam.hacettepe.edu.tr/English/suriyedenturkiyeye_ENG210519.pdf

2. Kadın Sağlığı Danışma Merkezlerine Başvuran Suriyeli Kadınların Üreme Sağlığı ve Toplumsal Cinsiyet Temelli Şiddet Hizmetlerine İlişkin İhtiyaçlarının Belirlenmesi Araştırması

“Kadın Sağlığı Danışma Merkezlerine Başvuran Suriyeli Kadınların Üreme Sağlığı ve Toplumsal Cinsiyet Temelli Şiddet Hizmetlerine İlişkin İhtiyaçlarının Belirlenmesi Araştırması” başlıklı nicel araştırma 2017 ve 2018 yıllarında yürütülmüştür. Çalışmaya Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü ve Hacettepe Üniversitesi Halk Sağlığı Enstitüsü'nden akademisyenler de katkı sağlamışlardır.

Bu araştırmanın uzun dönemli amacı yerinden edilmiş Suriyeli kadınların üreme sağlığı ve cinsel sağlık (ÜSCS), toplumsal cinsiyet temelli şiddet (TCDŞ) ve diğer hizmetlere ilişkin ihtiyaçlarının saptanması ve belirlenen konularda gerekli eğitim, destek ve yasal düzenlemelerin yapılması için ilgili birimlerin farkındalığının artırılmasıdır. Hedef kitlesi Ankara ili Mamak İlçesi'nin Gülveren Mahallesi'nde, Altındağ ilçesinin Alemdağ Mahallesi'nde ve Yenimahalle İlçesi'nin Yenimahalle Mahallesi'nde olmak üzere, Ankara İl Sağlık Müdürlüğü'ne ait Göçmen Sağlığı Merkezlerinin binalarının içinde yer alan Kadın Sağlığı Danışma Merkezlerine herhangi bir nedenle başvuran Suriyeli kadınlar olan araştırmanın yakın dönemdeki amaçları ise:

- Suriyeli kadınların sosyo-demografik özelliklerinin belirlenmesi,
- Üreme sağlığına ilişkin bilgi düzeylerinin belirlenmesi ve ihtiyaçlarının tespit edilmesi,
- Kadınların evlilik ilişkilerine yönelik detaylı bilgi elde edilmesi ve toplumsal cinsiyet temelli şiddet biçimlerinden fiziksel, cinsel ve duygusal şiddete maruz kalma düzeylerinin saptanması,
- Şiddet biçimlerinden herhangi birine maruz kalan Suriyeli kadınların herhangi bir kurumsal destek alıp almadıklarının belirlenmesi,
- HÜKSAM koordinasyonunda hizmet veren KSDM'lerden aldıkları hizmetlere ilişkin görüşleri ve bu hizmetlerden memnuniyet düzeylerinin belirlenmesidir.

Araştırmanın Suriyeli kadınları temsil iddiası yoktur. 4 kadın görüşmeci tarafından, bir anket kullanılarak 413 kadınla yüzyüze görüşme yapılmıştır. Görüşmeler, sosyal bilimler alanında yükseköğretime devam eden ve iyi derecede Arapça bilen görüşmeciler tarafından, KSDM'lerin bir odasında, Suriyeli mülteci kadınların kendilerini rahat ifade edebilecekleri bir ortamda gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri girişi ve analizi IBM Statistics Package for Social Sciences (Sosyal Bilimler için İstatistik Programı - SPSS ver. 23.0) istatistiksel paket programı kullanılarak yapılmıştır.

Araştırma bulguları, Merkezlerden hizmet almanın gerek ÜSCS konularında gerekse TCDŞ konularında kadınların bilgi düzeylerini artırdığını ve bu dönüşümün kadınların hizmet kullanımına olumlu yansıdığını ortaya koymaktadır. Merkezlerden hizmet almanın kadınların Türkiye'deki yasalara ilişkin bilgilerini artırdığı, özellikle çocuk yaşta evlilikler konusunda çok önemli yol kat edildiği elde edilen veriler arasındadır. Araştırmada, TCDŞ konusunda da, kadınların duygusal şiddetin farkına vardıkları, kültürel kodlarının dışına çıkarak cinsel şiddeti dile getirdikleri bulunmuştur.

Araştırma sonuçları kitap olarak, hem Türkçe hem İngilizce, 2019 yılında basılmıştır. Sonuçlar, geniş katılımlı bir toplantı ile duyurulmuş ve araştırmaya ilişkin basılan kitap ilgili taraflara dağıtılmıştır. Ayrıca kitap elektronik ortamda da erişilebilir durumdadır.

ISBN No: 978-975-8991-41-9

	<p><u>Türkçe versiyon için:</u> http://www.huksam.hacettepe.edu.tr/Turkce/NicelArastirma_TR.pdf <u>İngilizce versiyon için:</u> http://www.huksam.hacettepe.edu.tr/English/NicelArastirma_ENG.pdf</p> <p>3. Birlikte Güçlenen Kadınlar Kitabı “Kadın ve Kız Çocukları İçin Güvenli Alanlar ve Kadın Sağlığı Danışma Merkezleri Oluşturmak Suretiyle Suriyeli ve Diğer Göçmen Kadınların Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı ve Cinsel ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Hizmetlerine Erişimlerini Güçlendirme Projesi”nin idari işlerini yürüten, Proje kapsamında açılan Kadın Sağlığı Danışma Merkezlerinde görev yapan ve Merkezlerden hizmet alanların deneyimlerini paylaştıkları bir kitap hazırlanmıştır. Kitap elektronik olarak mevcut olup, basımının yapılması da düşünülmektedir.</p>
Ulusal/Uluslararası Konferans/Sempozyumlarda sunulan bildiri sayısı	---
Ulusal/Uluslararası ölçekte tamamlanan/devam eden projeler	<p>Tamamlanan Proje:</p> <p>“Kadın ve Kız Çocukları İçin Güvenli Alanlar ve Kadın Sağlığı Danışma Merkezleri Oluşturmak Suretiyle Suriyeli ve Diğer Göçmen Kadınların Üreme Sağlığı ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Hizmetlerine Erişimlerini Güçlendirme Projesi”</p> <p>HÜKSAM tarafından, ECHO - Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları finansal desteği, UNFPA, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu teknik desteği ve Ankara İl Sağlık Müdürlüğü ile imzalanan protokol doğrultusunda yürütülmüş olan Proje 30.09.2019 tarihinde sona ermiştir. Projeye ilişkin Proje Özet Raporu Ek’te (Ek.1) sunulmaktadır.</p> <p>Devam Eden Proje:</p> <p>“Çocuk Evliliklerinin Önlenmesinde Eğitim ve Topluma Dayalı Programların Uygulanması Projesi”</p> <p>UNICEF Fonu desteğiyle ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Gaziantep ve Kilis Belediyeleri işbirliğiyle uygulanmakta olan Projede, HÜKSAM, EDUSER Danışmanlık ve Baş-arı Vakfı ile birlikte konsorsiyum üyesidir. Proje halen devam etmektedir. Projeye ilişkin İlerleme Raporu Ek’te (Ek.2) sunulmaktadır.</p>
Düzenlenen ulusal/uluslararası konferans/ sempozyum vb bilimsel etkinlik sayısı ve listesi	<p>1. Göç ve Sağlık Paneli</p> <p>“Kadın ve Kız Çocukları İçin Güvenli Alanlar ve Kadın Sağlığı Danışma Merkezleri Oluşturmak Suretiyle Suriyeli ve Diğer Göçmen Kadınların Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı ve Cinsel ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Hizmetlerine Erişimlerini Güçlendirme Projesi”nin bir faaliyeti olarak, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı ile işbirliği halinde, Hacettepe Üniversitesi Kültür Merkezi M Salonu’nda, 19.02.2019 tarihinde, “Göç ve Sağlık” isimli etkinlik gerçekleştirilmiştir. Etkinliğe Tıp Fakültesi Dönem 4 öğrencileri ile birlikte Kadın Sağlığı Danışma Merkezleri’nde hizmet veren personel ve Merkezlerden hizmet alan mülteci kadın ve kız çocuklarından oluşan yaklaşık 500 kişi katılım sağlamıştır.</p> <p>Etkinlik, kayıt ve açılış konuşmalarının ardından Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü öğretim üyesi ve HÜKSAM Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr.</p>

Ayça Gelgeç-Bakacak'ın "Sağlıkta Kültürel Çeşitlilik" başlıklı konuşması ile başlamış, Hacettepe Üniversitesi Halk Sağlığı Enstitüsü ve HÜKSAM Müdürü Prof. Dr. Şevkat Bahar-Özvarış'ın "Göçün Sağlık Etkileri" başlıklı konuşması ile devam etmiştir.

Etkinlikte, Prof. Dr. Güzin Yamaner liderliğinde çalışmalarını sürdüren ADA Ankara Üniversitesi Kültür ve Sanat Öğrenci Topluluğu, dans eğitmenliğini Öğr. Gör. Koray Yiğit'in yaptığı, koreografisi Öğr. Gör. Özgür Adam İnanç'a ait, Prof. Dr. Nurhan Karadağ anısına hazırlanmış olan "Çölden Denize Anadolu" isimli modern dans performansını gerçekleştirmişlerdir.

"Göç ve Sağlık" etkinliği, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 Öğrencisi Gizem Tanalı'nın, Proje kapsamında Kadın Sağlığı Danışma Merkezleri'nden hizmet alan mülteci genç kızlara yönelik tıp eğitimine ilişkin bilgi ve deneyim aktarımı ile son bulmuştur.

2. "Birlikte Güçlenen Kadınlar"

"Kadın ve Kız Çocukları İçin Güvenli Alanlar ve Kadın Sağlığı Danışma Merkezleri Oluşturmak Suretiyle Suriyeli ve Diğer Göçmen Kadınların Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı ve Cinsel ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Hizmetlerine Erişimlerini Güçlendirme Projesi"nin bir faaliyeti olarak, 20 Haziran Dünya Mülteciler Günü kapsamında, Ankara'da, "**Birlikte Güçlenen Kadınlar**" isimli etkinlik 20.06.2019 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Etkinliğe Kadın Sağlığı Danışma Merkezi çalışanları ile birlikte, Merkezlerden hizmet alan Suriye ve diğer ülkelerden gelen mülteci kadınlar, bu alanda çalışmalar yürütmekte olan kurum ve kuruluş temsilcilerinden oluşan yaklaşık 300 kişi katılım sağlamıştır.

Etkinlik, açılış konuşmalarının ardından "**Birlikte Güçlenen Kadınlar – Dijital Hikayeleri**" ile başlamıştır. (Dijital Hikaye Çalışması, Hacettepe Üniversitesi İletişim Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Burcu Şimşek kolaylaştırıcılığında gerçekleştirilmiştir. Kadın Sağlığı Danışma Merkezlerinde çalışan mülteci sağlık araçları, aynı Merkezlerde hizmet sunan sosyal hizmet uzmanları ve Merkezlerden hizmet alan yararlanıcıların güçlenme deneyimleri dijital hikayeler olarak çekilmiştir. Erişim için: <http://www.digitalstoryhub.org/Birlikte-Guclenen-Kadınlar-Women-Empowering-Together>)

Dijital Hikaye gösteriminin ardından proje kapsamında gerçekleştirilen "**Merkezlere Başvuran Suriyeli Kadınların Üreme Sağlığı ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Hizmetlerine İlişkin İhtiyaçları Araştırması**"nın sonuçları, Doç. Dr. İlknur Yüksel-Kaptanoğlu tarafından katılımcılarla paylaşılmıştır.

Etkinlik, yine Proje kapsamında yürütülmüş olan "**Kültürlerarası Duyarlılık ve Birlikte Yaşam Araştırması**" sonuçlarının Prof. Dr. Kezban Çelik tarafından sunulmasıyla devam etmiştir.

Etkinlikte, Prof. Dr. Özlem Cankurtaran "**Suriye'den Türkiye'ye Kadın Olmak Araştırması Sonuçları**"nı sunmuş ve ardından "**Birlikte Güçlenen Kadınlar - Deneyim Paylaşımı**" başlıklı panel gerçekleşmiştir. Panelde Merkezlerde hizmet veren personel ve yararlanıcılar bu süreçteki güçlenme deneyimlerini katılımcılarla paylaşmışlardır.

"**Birlikte Güçlenen Kadınlar**" etkinliği, Proje kapsamında hizmet vermekte olan Merkezlerde hizmet sunan personelin ve Merkezlerden hizmet alan mülteci

	<p>kadınların oluşturduğu “Umudun İzini Süren Kadınlar” adlı koronun performansı ile son bulmuştur.</p> <p>Toplantıda Proje kapsamında yürütülmüş olan çalışmaların kitapları Türkçe ve İngilizce olarak katılımcılara dağıtılmıştır.</p> <p>3. “Cinsel Taciz Bir Suçtur! Fark Et, Fark Ettir!” Etkinlikleri</p> <p>HÜKSAM ve Hacettepe Üniversitesi Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonu işbirliği ile “Cinsel Taciz Bir Suçtur! Fark Et, Fark Ettir!” toplantıları, 25 ve 26 Kasım 2019 tarihlerinde, üniversitemizin Sıhhiye ve Beytepe yerleşkelerinde gerçekleştirilmiştir.</p> <p>Etkinliklerde cinsel şiddet kapsamındaki tanımlara ilişkin farkındalık artırılmaya çalışılmış, Üniversitede görev yapmaya başlamış olan Hacettepe Üniversitesi Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonu’nun tanıtımı yapılmıştır.</p> <p>Etkinliklere Hacettepe Üniversitesinin çeşitli bölümlerinden öğrenciler, akademik personel, güvenlik görevlileri ve diğer idari personel (yaklaşık 70 kişi) katılım sağlamıştır.</p>
Düzenlenen eğitim/kurs/sertifika programı sayısı ve listesi	<p>Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde, Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nün sorumluluğunda “Kadın ve Toplumsal Cinsiyet” Yüksek Lisans Programı kapsamında HÜKSAM Yönetim Kurulu üyeleri tarafından da dersler verilmektedir. Bunun yanı sıra, Hacettepe Üniversitesi bünyesindeki fakülte (Örn. Tıp Fakültesi, Edebiyat Fakültesi, İletişim Fakültesi vb.) ve enstitülerde lisans ve lisansüstü eğitim programları kapsamında seçmeli ve zorunlu dersler şeklinde “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kadına Yönelik Şiddet” dersleri yine HÜKSAM Yönetim Kurulu üyelerince verilmektedir.</p> <p>Akademik eğitim programlarında verilen derslerin yanı sıra, çeşitli çalışmalar kapsamında, gerek üniversite içerisinde, gerekse dışında, farklı hedef grupların ihtiyaçlarına yönelik planlanan bilinç artırıcı, kapasite geliştirici ve destekleyici eğitimler ve grup çalışmaları HÜKSAM Yönetim Kurulu üyelerince gerçekleştirilmektedir.</p> <p>HÜKSAM tarafından yürütülmüş olan “Kadın ve Kız Çocukları İçin Güvenli Alanlar ve Kadın Sağlığı Danışma Merkezleri Oluşturmaya Suretiyle Suriyeli ve Diğer Göçmen Kadınların Üreme Sağlığı ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Hizmetlerine Erişimlerini Güçlendirme Projesi” kapsamında da yılın farklı zamanlarında çok sayıda Suriyeli ve diğer göçmen kadınlar, kız çocukları ve göçmenlere hizmet veren personele yönelik eğitimler gerçekleştirilmiştir. Bu eğitimlere çoğunlukla Hacettepe Üniversitesi’nin farklı birimlerinde görevli akademisyenler destek vermiştir. Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı (güvenli annelik, postnatal ve prenatal bakım, aile planlaması, istenmeyen gebelikler, isteyerek düşükler, annelik, aşırı doğurganlığın anne ve çocuk sağlığına etkileri vb.), Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Çocuk Yaşta Evlilikler, Çocukların Cinsel İstismardan Korunması, Kadın ve Kız Çocuklarının Güçlenmesi, Mülteci Hakları ve Kültürlerarası Duyarlılık, Kadın Hakları, Kadın Sağlığı ve çocuk bakımı temel bilinç artırma faaliyetleri konularındandır. Kadın Sağlığı Danışma Merkezlerinde mülteci kadın ve/veya genç kızlara cinsel sağlık ve üreme sağlığı ile toplumsal cinsiyete dayalı şiddet</p>

	<p>konusunda bireysel danışmanlık hizmeti de verilmiştir. Kadın güçlenme faaliyetleri kapsamında mülteci kadın ve kız çocukları ile Türkçe dil pratik çalışmaları yürütülmüştür. Bununla birlikte takı kursu ve drama kursu gibi kurslardan da kadın ve genç kızların yararlanması sağlanmıştır. Hizmet sunanlara yönelik ise, süpervizyon, öz bakım konularında destek sağlanmıştır.</p> <p>Yalnızca proje faaliyetleri yolu ile, 2019 yılı içerisinde cinsel sağlık ve üreme sağlığı (CSÜS) eğitimlerine 2.483 kişi (toplam 160 oturum), toplumsal cinsiyete dayalı şiddet (TCDSŞ) eğitimlerine 2.320 kişi (toplam 150 oturum) olmak üzere toplam 4.803 kişi eğitimlere katılım sağlamıştır. Bununla birlikte, 4.617 kişiye CSÜS danışmanlığı, 3.146 kişiye ise TCDSŞ danışmanlığı verilmiş, 3.000 kişi dağıtılan hijyen kitlerinden yararlanmıştır.</p>
Yukarıda yer almayan ancak faaliyet olarak belirtilmesi gereken iş ve çalışmaların listesi	<p>1. Hacettepe Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı (2016 – 2020) HÜKSAM tarafından hazırlanan ve 28/09/2016 tarihinde Hacettepe Üniversitesi Senatosu tarafından onaylanan Eylem Planı, üniversitenin ilgili pek çok biriminin katılımıyla HÜKSAM tarafından yürütülmekte ve izlenmektedir.</p> <p>Erişim için: Türkçe: http://www.hacettepe.edu.tr/duyuru/snyk kararları/HUToplumsalCinsiyetEsitligiEylemPlani280916.pdf İngilizce: http://www.huksam.hacettepe.edu.tr/English/HU_Gender_Equality_Action_Plan.pdf</p> <p>2. “Hacettepe Üniversitesi Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonu Yönergesi” HÜKSAM tarafından ön hazırlık çalışmaları yapılan “Hacettepe Üniversitesi Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonu Yönergesi” 15/05/2019 tarih ve 2019-174 sayılı karar ile Hacettepe Üniversitesi Senatosu tarafından oy birliği ile kabul edilerek yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Yönerge, 07/11/1982 tarih ve 2709 sayılı T.C. Anayasası, 2014 tarihli Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi) ve 1979 tarihli Birleşmiş Milletler Kadınlara Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (CEDAW), Türkiye’nin onaylamış olduğu ayrımcılık ve şiddet karşıtı tüm uluslararası sözleşmeler, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği’nin ilgili hükümleri esas alınarak ve Hacettepe Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edilen “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı (2016-2020)” Amaç 3/Eylem 1 ve Eylem 5 uyarınca hazırlanmıştır.</p> <p>Yönerge gereği Hacettepe Üniversitesi Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonu Üyeleri de belirlenerek Rektörlük tarafından görevlendirmeleri yapılmıştır.</p> <p>Söz konusu Komisyonun kurulması ile, Hacettepe Üniversitesi ve bağlı birimlerinde çalışmakta olan tüm üniversite mensuplarını toplumsal cinsiyete dayalı taciz, cinsel taciz, cinsel yönelime dayalı taciz, cinsel istismar, cinsel</p>

	<p>saldırı, ısrarlı takip ve misillemeye karşı korumak ve maruz kalanlara destek vermek amaçlanmaktadır.</p> <p>Komisyunun tanıtımına ve cinsel taciz ve cinsel şiddet konularında farkındalık ve duyarlılığın artırılmasına ilişkin çalışmalar devam edecektir.</p> <p>Erişim için: https://www.hacettepe.edu.tr/duyuru/yonergeler/s150519_174.pdf</p> <p>3. “Hacettepe Üniversitesi'nde Toplumsal Cinsiyet ile Akademik Kariyer Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” Araştırması</p> <p>Akademide kadınların önemli oranda yer aldığı üniversitelerden biri olan Hacettepe Üniversitesi'nde, toplumsal cinsiyet rol ve normlarının, kadınların akademik ilerlemesi ile ilişkisini incelemek amacıyla bu çalışma planlanmıştır. Etik Kurul izninin alınmasının ardından, Üniversitedeki tüm akademik personelin kurumsal elektronik posta adreslerine anket formu gönderilmiştir. Bu çalışmanın sonuçları ile, akademideki kadınların toplumsal cinsiyet ayrımcılığı nedeniyle çalışma hayatında yaşadıkları sorunlar ve gereksinimler belirlenebilecek, bunlara yönelik çözüm önerileri sunulabilecek ve projeler geliştirilebilecektir. Ayrıca, araştırma sonucunda elde edilecek verinin Üniversitedeki mevzuat ve uygulamalar için kanıt dayalı veri oluşturması beklenmektedir. Katılımı artırmak amacıyla anket formu, yanıtlamayan personele hatırlatma amaçlı birkaç kere gönderilmiş olup, bu aşamanın ardından veriler analiz edilerek araştırma raporu yazılacaktır.</p> <p>4. Danışmanlık ve diğer destek çalışmaları</p> <p>HÜKSAM tarafından çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarına, sivil toplum kuruluşlarına ve şahıslar tarafından yürütülen çalışmalara danışmanlık verilmektedir. Örneğin, HÜKSAM, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Ankara İl Eylem Planı (2017-2020) Teknik Kurul ve İl Koordinasyon Kurulu üyesi olup, Eylem Planı kapsamında çeşitli etkinliklerde aktif olarak görev almaktadır. Bununla birlikte, HÜKSAM, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı sorumluluğunda yürütülmekte olan Kadına Yönelik Şiddet Ulusal Eylem Planı (2016-2020) ve Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2018-2023) uygulayıcılarındandır.</p> <p>8 Mart ve 25 Kasım gibi toplumsal eşitliği, kadına yönelik şiddet konularında önemli gün ve toplantılara HÜKSAM YK üyeleri konuşmacı, eğitici, moderatör vb. olarak katkı ve katılım sağlamaktadır.</p>
Merkezin gelir ve gider durumu	<p>“Kadın ve Kız Çocukları İçin Güvenli Alanlar ve Kadın Sağlığı Danışma Merkezleri Oluşturmak Suretiyle Suriyeli ve Diğer Göçmen Kadınların Üreme Sağlığı ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Hizmetlerine Erişimlerini Güçlendirme Projesi”nin tüm faaliyetleri proje bütçesinden karşılanmıştır. Elde edilen gelirler, Hacettepe Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi aracılığı ile proje faaliyetlerinde, sözleşmede tanımlanan çeşitli kalemler dahilinde, hizmet alımı ve personel gideri olarak kullanılmıştır. 2019 yılı için Proje faaliyetleri için toplam harcama miktarı 3.248.416,48TL'dir.</p>
Yıllık Yönetim Kurulu toplantıları sonucu alınan kararlar	<p>2019 yılına ait Danışma Kurulu Toplantı Raporu ve Yönetim Kurulu Toplantı Raporları ekte (Ek.3) sunulmaktadır.</p>
Merkezin Web sitesinin güncellik durumu	<p>HÜKSAM web sitesi belirli aralıklarla güncellenmektedir. Web sayfasına http://www.huksam.hacettepe.edu.tr adresinden erişim sağlanabilmektedir.</p>

Bölüm 3. Durum değerlendirmesi ve ileriye dönük planlama

1. Merkezin Üniversite tarafından kurum içi ve kurum dışı öne çıkarılabileceği en önemli üç faaliyeti
 - a) “Kadın ve Kız Çocukları İçin Güvenli Alanlar ve Kadın Sağlığı Danışma Merkezleri Oluşturmak Suretiyle Suriyeli ve Diğer Göçmen Kadınların Üreme Sağlığı ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Hizmetlerine Erişimlerini Güçlendirme Projesi”
 - b) “Hacettepe Üniversitesi Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonu Yönergesi”nin Üniversite Senatosu tarafından kabul edilerek yürürlüğe girmesi ve bağlı faaliyetler
 - c) HÜKSAM koordinasyonunda, ilgili birimlerle ortaklaşa yürütülmekte olan “Hacettepe Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı (2016 – 2020)”

2. 2019 yılı faaliyetlerinin ilişkili olduğu BM 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi/Alt Hedefi

3.7 2030’a kadar, cinsel sağlık ve aile planlamasını da kapsayan üreme sağlığı hizmetlerine ve bu konuda bilgi ve eğitime evrensel erişimin sağlanması ve üreme sağlığının ulusal stratejilere ve programlara entegre edilmesi

5.1 Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik her türlü ayrımcılığın her yerde bitirilmesi

5.2 Kamu alanları ve özel alanlarda, tüm kadınlara ve kız çocuklarına yönelik, kadın ticareti, cinsel ve her türlü istismarı da kapsayan şiddetin her türünün yok edilmesi

5.3 Çocuk evliliği, erken yaşta ve zorla evlendirilme ile kadın sünneti gibi tüm zararlı uygulamaların yok edilmesi

5.6 Uluslararası Nüfus ve Kalkınma Konferansı Eylem Programı, Pekin Eylem Platformu ve bunların gözden geçirme konferanslarının sonuç dokümanları çerçevesinde mutabık kalınan şekilde cinsel ve üreme sağlığına ve üreme haklarına evrensel erişimin sağlanması

10.2 2030’a kadar yaş, cinsiyet, engellilik, ırk, etnik köken, din, ekonomik ya da başka bir durumuna bakılmaksızın herkesin sosyal, ekonomik ve siyasi olarak kapsanmasının sağlanması ve güçlendirilmesi

10.3 Ayrımcılığa yol açan yasaların, politikaların ve uygulamaların bitirilmesi ve bu bağlamda uygun yasaların, politikaların ve eylemlerin yaygınlaştırılması yollarını da içerecek şekilde fırsat eşitliğinin temin edilmesi ve sonuçların eşitsizliğinin azaltılması

3. Merkezin sona eren yıla ait gerçekleştiremediği faaliyetlerinin nedenleri, karşılaşılan engeller 2018 yılına ilişkin olarak planlanan faaliyetler ya gerçekleştirilmiştir ya da çalışmalar halen devam etmektedir. Ancak üniversite uygulama ve araştırma merkezlerinin çalışmalarının iyileştirilebilmesi, kurumsallaşması, daha verimli ve sistematik hale gelebilmesi açısından merkezlere ödenek ayrılması, fiziki bir mekan sağlanması, personel istihdamı önemli görülmektedir.

4. İleriye dönük yapmayı planladıkları:

a. Yeni proje önerileri: 2020 yılı için herhangi bir yeni proje önerisi bulunmamaktadır.

b. Yeni işbirliği girişimleri

- Kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, meslek örgütleri ve sivil toplum kuruluşlarına yönelik sunulan danışmanlık ve diğer destek çalışmaları (Örn. Kadına Yönelik Şiddet İle Mücadele İl Eylem Planı, Erken Yaşta Evlilik Eylem Planı, Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı vb. kapsamındaki uygulamalara katkı sunulması)
- Hacettepe Üniversitesi Kadın Çalışmaları Topluluğu (HÜKÇAT) ile işbirliği yapılması HÜKSAM Yönetim Kurulu ile değerlendirilerek karara bağlanmıştır. Söz konusu topluluk

ile Hacettepe Üniversitesi Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Koruma ve Destek Komisyonu çalışmaları bağlamında ortak çalışmalar yapılması (Örn. kampüslerdeki ışıklandırma sorununun çözülmesi, çeşitli afiş ve broşür çalışmaları, forum düzenlenmesi vb.) planlanmaktadır.

- Öğrencilerle işbirliği önemsendiğinden, daha önce birlikte yapılan yararlı çalışmalardan da yola çıkılarak MEDİSEP Öğrenci Topluluğu ile ortaklaşa çalışmalara devam edilecektir.
- HÜKSAM, Üniversitelerarası Cinsel Taciz ve Cinsel Saldırı Ağına üye olup, bu kapsamda gerçekleştirilen çalışmalara diğer Üniversiteler ile birlikte devam edilecektir.

c. Etkinlik planları ve takvimi

- “Hacettepe Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı (2016 – 2020)” kapsamındaki eylemlerin gerçekleştirilmesine devam edilecektir.
- Hacettepe Üniversitesi Cinsel Tacize ve Cinsel Saldırıya Karşı Önlem ve Destek Komisyonu’nun duyurulması ile birlikte, cinsel şiddet ve cinsel taciz konularında üniversite genelinde tüm akademik personel, idari personel, güvenlik görevlileri ve öğrencilerde bilinç artırmaya yönelik çalışmalar devam edecektir.
- **8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü Etkinliği:** Üniversitemiz Beytepe Kampüsünde, Prof. Dr. Yıldız ECEVİT’in “*Vazgeç(e)meyeceğimiz Bir İdeal: Toplumsal Cinsiyet Eşitliği*” başlıklı bir konferans verilecektir.
- **25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü Etkinliği:** Hacettepe Üniversitesi’ndeki yöneticiler, akademik personel, idari personel ve öğrencilerin katılımıyla, 2020 yılı Kasım ayı içerisinde kadına yönelik şiddetle mücadele ve dayanışmaya ilişkin, gündemde olan bir konuya dikkat çekmek amacıyla bir etkinlik düzenlenecektir.

d. Yayın planları

- **“Toplumsal Cinsiyet Eşitliği” Kitabı**

Hacettepe Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Eylem Planı Eğitim Çalışma Grubu tarafından, “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği” kitabı hazırlanmaktadır. Kitap elektronik formatta erişilebilir olacak şekilde tamamlanacak ve ders kitabı olarak seçmeli derslerde kullanılması sağlanacaktır. Kitap, toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlık, medya, hukuk vb. açısından ele alan bölümlerden oluşan interaktif özellikte bir materyal olarak planlanmıştır. Bununla birlikte, “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği” dersinin seçmeli lisans dersi olarak verilmesi konusunda da çalışma yapılmasına karar verilmiştir.

- **Bilimsel çalışmaların yayınlanması**

HÜKSAM tarafından yürütülmüş olan bilimsel çalışmaların, ulusal ve uluslararası dergilerde yayınlanmasına ilişkin çalışmalar yürütülmeye devam edecektir.

- e. Yıllık bütçe planı: (Özellikle dış kaynaklı proje desteği öngörüsü varsa belirtilmelidir).
Merkezin 2020 yılına ait herhangi bir bütçe planı bulunmamaktadır.

** Üniversitemiz bünyesinde faaliyet gösteren Uygulama ve Araştırma Merkezleri arasından iş birliği yapabileceğiniz merkezler varsa lütfen isimlerini belirtiniz.

İletişim Bilgileri:

Adres: Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, 06100, Sıhhiye, Ankara/TÜRKİYE

Tel: 0 312 305 31 41 Faks: 0 312 311 00 72

E-mail: huksam@hacettepe.edu.tr

Web sitesi: <http://www.huksam.hacettepe.edu.tr>

Ek. 1

**Kadın ve Kız Çocukları İçin Güvenli Alanlar ve Kadın Sağlığı Danışma Merkezleri
Oluşturmak Suretiyle Suriyeli ve Diğer Göçmen Kadınların Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı
ve Cinsel ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Hizmetlerine Erişimlerini Güçlendirme
Projesi**

PROJE ÖZET RAPORU

Finansör: ECHO Avrupa Birliği Sivil Koruma ve İnsani Yardım Operasyonları (ECHO - European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations)

Teknik Destek: UNFPA, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu – United Nations Population Fund

Paydaş: Ankara İl Sağlık Müdürlüğü (HÜKSAM ile Protokol imzalanmıştır.)

Proje Yürütücüsü: Prof. Dr. Şevkat BAHAR ÖZVARIŞ (HÜKSAM Müdürü)

Amaç: Ankara’da yerleşik olan Suriye ve diğer ülkelerden gelen göçmen kadınlar ve kız çocuklarına güvenli alanlar sağlamayı ve özellikle cinsel sağlık/üreme sağlığı (CSÜS) ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet (TCDS) konularında sağlık danışmanlığı hizmeti sunmayı, kadınlara yönelik destekleme ve güçlendirme çalışmaları yürütmeyi amaçlamaktadır.

Süre: Projeye Mart 2015’te başlanmıştır. Yıllık kontratlarla Proje süresi uzatılmış olup, 30.09.2019 tarihinde sona ermiştir.

Proje kapsamında, Sağlık Bakanlığı Göçmen Sağlığı Merkezleri çatısı altında Kadın Sağlığı Danışma Merkezleri oluşturulmuş ve söz konusu Merkezler HÜKSAM tarafından koordine edilmiştir.

Merkezler: Proje, Mart 2015 tarihinde Ulubey Kadın Sağlığı Danışma Merkezi ile başlamış, Şubat 2016’da merkez sayısı üçe çıkmıştır. Proje sonuçlanana kadar Ankara Sağlık Müdürlüğü’ne ait Göçmen Sağlığı Merkezleri’nin binalarının içerisinde **üç KADIN SAĞLIĞI DANIŞMA MERKEZİ’nde (KSDM)** proje faaliyetleri sürmüştür.

1. **Alemdağ Kadın Sağlığı Danışma Merkezi** (Daha önce Ulubey Mahallesi’nde iken 30.05.2017 tarihinde Göçmen Sağlığı Merkezi ile birlikte Alemdağ’a taşınmıştır).
2. **Gülveren Kadın Sağlığı Danışma Merkezi**
3. **Yenimahalle Kadın Sağlığı Danışma Merkezi**

Personel Bilgisi: Proje kapsamında, bir proje koordinatörü, bir proje asistanı, her Merkezde çok iyi derecede Arapça bilen bir sosyal hizmet uzmanı ve bir psikolog, Gülveren ve Yenimahalle KSDM’de doktor yardımcısı olarak görev yapan birer Iraklı doktor, her Merkezde birer

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi
(HÜKSAM)

tercüman, 3 güvenlik görevlisi, 2 temizlik personeline ek olarak, 15 Suriyeli ve Iraklı sağlık aracı (her Merkezde 5 sağlık aracı) ile hizmet sunulmuştur.

Projede, **22'si mülteci olmak üzere**, toplam **33** personel istihdam edilmiştir. 33 personelin tamamı kadındır.

Merkezlerde sunulan hizmetler, Sağlık Bakanlığı tarafından sunulan hizmetleri tamamlar nitelikte olmuştur. Bu kapsamda kamu hizmetlerinin yükü azaltılmış, mülteci kadın ve genç kızlara Sağlık Bakanlığı'nın rutin hizmetlerinin yanında psikososyal destek hizmetleri, toplumsal cinsiyete dayalı şiddete ilişkin danışmanlık hizmetleri de verilmiştir. Tüm hizmetler yararlanıcıların ana dilinde sunulmuştur.

Projede **temel olarak yürütülmüş olan etkinlikler** aşağıdaki gibidir;

- Merkezlere başvuran kadın ve kız çocuklarına yönelik CSÜS danışmanlığı
- Toplumsal cinsiyete dayalı şiddete ilişkin psiko-sosyal destek
- Kadın ve kız çocuklarını güçlendirme çalışmaları
- Hizmet alınacak kurum/kuruluşlara ilişkin bilgi verilmesi, gereken durumlarda ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirme
- Hukuki danışmanlık
- Hizmet alanlara, hizmet verenlere ve yararlanıcılara yönelik eğitimler
- Çeşitli sosyal/kültürel aktiviteler
- Çocuklara yönelik etkinlikler
- Türkçe dil pratik çalışmaları
- UNFPA tarafından sağlanan hijyen kitlerinin dağıtımı
- Şehir ve hizmet alınacak kurumların (ŞÖNİM, Ankara Barosu vb.) tanıtım etkinlikleri
- Araştırmalar ve yayınlar

Proje, kamu kurumu, uluslararası kuruluş ve üniversite işbirliğine iyi bir örnek teşkil etmekte olup, Proje kapsamında hizmet sunulmakta olan Merkezlere başvuranların sayısı her geçen gün artmıştır. Hizmet sunanlarla hizmet alanlar arasında güven ilişkisi kurulmuş olması ve Merkezlerin bir kamu kurumu olan Göçmen Sağlığı Merkezleri içerisinde bulunuyor olması bireylerin hizmetlere ulaşımını kolaylaştırmıştır.

Proje kapsamında paydaşlar arasında rutin gerçekleştirilen koordinasyon toplantıları, personel eğitimleri ve süpervizyon çalışmaları hizmetlerin niteliğinin artmasına katkı sağlamıştır.

Bazı İstatistikler

Merkezlerde CSÜS Hizmetlerinden Yararlanan Kişi Sayısı

	2016	2017	2018	2019*
Alemdağ	918	431	1756	921
Gülveren	999	2248	2012	1409
Yenimahalle	734	2608	1076	2287
	2651	5287	4844	4617
Toplam:		17.399		

* 09.09.2019 tarihi itibariyle

Merkezlerde TCDŞ Hizmetlerinden Yararlanan Kişi Sayısı

	2016	2017	2018	2019*
Alemdağ	231	921	896	1029
Gülveren	1902	795	1307	1293
Yenimahalle	385	813	1092	824
	2518	2529	3295	3146
Toplam:		11.488		

* 09.09.2019 tarihi itibariyle

2019 Yılı Merkezlere Yeni Başvuru Sayısı

Merkez	Başvuran Yeni Kişi Sayısı
Alemdağ	396
Gülveren	790
Yenimahalle	592
Toplam:	1778

* 09.09.2019 tarihi itibariyle

Grup Farkındalık Eğitimleri Oturumları ve Eğitimlerden Yararlanan Kişi Sayısı

2019 yılı Merkezlerde Verilen CSÜS Eğitimleri

Merkez	Oturum Sayısı	Katılımcı Sayısı
Alemdağ	51	685
Gülveren	59	946
Yenimahalle	50	852
Toplam:	160	2483

* 09.09.2019 tarihi itibariyle

2019 yılı Merkezlerde Verilen TCDS Eğitimleri

Merkez	Oturum Sayısı	Katılımcı Sayısı
Alemdağ	51	729
Gülveren	59	972
Yenimahalle	40	619
Toplam:	150	2320

* 09.09.2019 tarihi itibariyle

Proje kapsamında UNFPA tarafından verilen hijyen KİT'leri dağıtılmış olup 2015 yılından itibaren dağıtılan toplam KİT sayısı **10.478'dir**.

Projede **sağlık aracıları** önemli aktörler olarak ortaya çıkmıştır. Sağlık aracılarının programlı eğitimler verilmiştir. Sağlık aracıları, kendi toplulukları ile Merkezler arasında köprü görevi görmüşlerdir. Hem kadınların Merkezlere güven duymalarını sağlamışlar hem de Merkezler için sahadan very akışını kolaylaştırmışlardır. Merkezlerin tanıtılması ve hizmetlerin duyurulmasında da önemli etkileri olmuştur. Faydalanıcı kaydı verilerine göre, 2018 yılından bu yana, başvuranların %65'i, Merkezlere sağlık aracılarının yönlendirmeleriyle geldiklerini belirtmişlerdir. Sağlık aracılığı mülteci kadınlar için yalnız gelir getirici bir iş olmamış, diğer kadınların hayatlarına dokunmalarını sağlamış, onlar için olumlu rol model olmalarını beraberinde getirmiş ve kendi açılarından da bir güçlenme süreci olmuştur.

Üniversite olmanın avantajı kullanılarak, kanıta dayalı veri elde etmek üzere çeşitli araştırmalar da gerçekleştirilmiştir. Sonuçlar il düzeyinde ve genel olarak ilgili kurumlarla paylaşılmış, mülteci kadınların görüşleri görünür kılınmış ve yürütülen araştırma sonuçları iki dilde yayınlanmıştır.

Proje kapsamında yürütülmüş olan araştırma isimleri aşağıda belirtilmekte olup araştırma raporlarına HÜKSAM web sitesinden erişim sağlanabilmektedir.

1. Suriyeli Kadın Olmak ve Suriyeli Kadınların Savaş Öncesi, Savaş Süreci, Göç Süreci ve Sonrasındaki Yaşam Deneyimlerinin Toplumsal Cinsiyet Perspektifi ile Değerlendirilmesine İlişkin Bir Nitel Araştırma - Suriye'den Türkiye'ye Kadın Olmak

“Suriyeli Kadın Olmak ve Suriyeli Kadınların Savaş Öncesi, Savaş Süreci, Göç Süreci ve Sonrasındaki Yaşam Deneyimlerinin Toplumsal Cinsiyet Perspektifi ile Değerlendirilmesine İlişkin Bir Nitel Araştırma” başlıklı nitel araştırma 2017 ve 2018 yıllarında gerçekleştirilmiştir.

Çalışma, HÜKSAM YK Üyesi ve Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmet Bölümü'nden bir öğretim üyesi ve araştırma görevlisi tarafından gerçekleştirilmiştir. HÜKSAM'ın koordinasyonunda Ankara'da hizmet vermekte olan Kadın Sağlığı Danışma Merkezlerinde (KSDM) sağlık aracısı olarak çalışan 26 Suriyeli kadınla, nitel bir yöntemle, yarı yapılandırılmış form aracılığıyla derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Bu çalışmada Suriyeli kadınların savaş öncesinde, savaş sırasında, göç sürecinde ve göç edilen yerdeki evlilik, doğurganlık ve kadınlık deneyimleri, toplumsal cinsiyet eşitsizliğine dayalı şiddete maruz kalma öyküleri, Merkezlerin etkileri ortaya konulmuştur. Ayrıca savaş ve göç deneyiminin yanında Kadın Sağlığı Danışma Merkezlerinden alınan eğitimlerle ve çalışma deneyimiyle birlikte kadınların değişen yaşam ve güçlenme pratiklerinin öğrenilmesi de hedeflenmiştir.

Araştırma sonucunda; KSDM'lerden alınan eğitimlerin kadınların hem kendileri için hem de çevrelerindeki için çok yararlı olduğu, kanunlar, kadın sağlığı, temizlik/hijyen, kadın hakları, çocuk istismarı, istismardan korunma, şiddete karşı direnme konularında bilgilerinin arttığı ve bilgilerini çevreleriyle de paylaştıkları ortaya konulmuştur. Kadınların sosyalleştikleri, iletişim becerilerinin geliştiği, kenti tanıdıkları ve hizmetlere erişimlerinin arttığı da diğer bulgular arasındadır. Araştırmadan elde edilen veriler, Merkezlerde kadınlar arasındaki dayanışmanın, duygusal olarak özgürleşmelerini ve savaş travmasına karşı dayanıklılık kazanmalarını sağladığını göstermektedir. Bütün bunlara ek olarak gelir getirici bir işte çalışmanın kadınları güçlendirdiği de araştırma bulguları arasındadır.

Araştırma sonuçları kitap olarak, hem Türkçe hem İngilizce, 2019 yılında basılmıştır. Sonuçlar, ilgili kurum ve kuruluşlardan katılımcıların olduğu bir toplantı ile duyurulmuş ve araştırmaya ilişkin basılan kitap ilgili taraflara dağıtılmıştır. Ayrıca kitap elektronik ortamda da erişilebilir durumdadır.

ISBN No: 978-975-8991-40-2

Türkçe versiyon için:

http://www.huksam.hacettepe.edu.tr/Turkce/suriyedenturkiyeye_TR_210519.pdf

İngilizce versiyon için:

http://www.huksam.hacettepe.edu.tr/English/suriyedenturkiyeye_ENG210519.pdf

2. Kadın Sağlığı Danışma Merkezlerine Başvuran Suriyeli Kadınların Üreme Sağlığı ve Toplumsal Cinsiyet Temelli Şiddet Hizmetlerine İlişkin İhtiyaçlarının Belirlenmesi Araştırması

“Kadın Sağlığı Danışma Merkezlerine Başvuran Suriyeli Kadınların Üreme Sağlığı ve Toplumsal Cinsiyet Temelli Şiddet Hizmetlerine İlişkin İhtiyaçlarının Belirlenmesi Araştırması” başlıklı nicel araştırma 2017 ve 2018 yıllarında yürütülmüştür. Çalışmaya Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü ve Hacettepe Üniversitesi Halk Sağlığı Enstitüsü'nden akademisyenler de katkı sağlamışlardır.

Bu araştırmanın uzun dönemli amacı yerinden edilmiş Suriyeli kadınların üreme sağlığı ve cinsel sağlık (ÜSCS), toplumsal cinsiyet temelli şiddet (TCDS) ve diğer hizmetlere ilişkin ihtiyaçlarının saptanması ve belirlenen konularda gerekli eğitim, destek ve yasal düzenlemelerin yapılması için ilgili birimlerin farkındalığının artırılmasıdır. Hedef kitlesi Ankara ili Mamak İlçesi'nin Gülveren Mahallesi'nde, Altındağ ilçesinin Alemdağ Mahallesi'nde ve Yenimahalle İlçesi'nin Yenimahalle Mahallesi'nde olmak üzere, Ankara İl Sağlık Müdürlüğü'ne ait Göçmen Sağlığı Merkezlerinin binalarının içinde yer alan Kadın Sağlığı Danışma Merkezlerine herhangi bir nedenle başvuran Suriyeli kadınlar olan araştırmanın yakın dönemdeki amaçları ise:

- Suriyeli kadınların sosyo-demografik özelliklerinin belirlenmesi,
- Üreme sağlığına ilişkin bilgi düzeylerinin belirlenmesi ve ihtiyaçlarının tespit edilmesi,
- Kadınların evlilik ilişkilerine yönelik detaylı bilgi elde edilmesi ve toplumsal cinsiyet temelli şiddet biçimlerinden fiziksel, cinsel ve duygusal şiddete maruz kalma düzeylerinin saptanması,
- Şiddet biçimlerinden herhangi birine maruz kalan Suriyeli kadınların herhangi bir kurumsal destek alıp almadıklarının belirlenmesi,
- HÜKSAM koordinasyonunda hizmet veren KSDM'lerden aldıkları hizmetlere ilişkin görüşleri ve bu hizmetlerden memnuniyet düzeylerinin belirlenmesidir.

Araştırmanın Suriyeli kadınları temsil iddiası yoktur. 4 kadın görüşmeci tarafından, bir anket kullanılarak 413 kadınla yüzyüze görüşme yapılmıştır. Görüşmeler, sosyal bilimler alanında yüksek öğretime devam eden ve iyi derecede Arapça bilen görüşmeciler tarafından, KSDM'lerin bir odasında, Suriyeli mülteci kadınların kendilerini rahat ifade edebilecekleri bir ortamda gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri girişi ve analizi IBM Statistics Package for Social Sciences (Sosyal Bilimler için İstatistik Programı - SPSS ver. 23.0) istatistiksel paket programı kullanılarak yapılmıştır.

Araştırma bulguları, Merkezlerden hizmet almanın gerek ÜSCS konularında gerekse TCDS konularında kadınların bilgi düzeylerini artırdığını ve bu dönüşümün kadınların hizmet kullanımına olumlu yansıdığını ortaya koymaktadır. Merkezlerden hizmet almanın kadınların Türkiye'deki yasalara ilişkin bilgilerini artırdığı, özellikle çocuk yaşta evlilikler konusunda çok önemli yol kat edildiği elde edilen veriler arasındadır. Araştırmada, TCDS konusunda da, kadınların duygusal şiddetin farkına vardıkları, kültürel kodlarının dışına çıkarak cinsel şiddeti dile getirdikleri bulunmuştur.

Araştırma sonuçları kitap olarak, hem Türkçe hem İngilizce, 2019 yılında basılmıştır. Sonuçlar, geniş katılımlı bir toplantı ile duyurulmuş ve araştırmaya ilişkin basılan kitap ilgili taraflara dağıtılmıştır. Ayrıca kitap elektronik ortamda da erişilebilir durumdadır.

ISBN No: 978-975-8991-41-9

Türkçe versiyon için:

http://www.huksam.hacettepe.edu.tr/Turkce/NicelArastirma_TR.pdf

İngilizce versiyon için:

http://www.huksam.hacettepe.edu.tr/English/NicelArastirma_ENG.pdf

3. Kültürlerarası Duyarlılık ve Birlikte Yaşam

2011 yılı Nisan ayından itibaren Suriyelilere yönelik uygulanmaya başlanan açık kapı politikası ile birlikte, ülkemize çok sayıda kişi göç etmiştir. Göçün ilk aşamalarında savaştan kaçarak Türkiye'ye gelen kişiler Türkiye'de yaşayan yerli halk tarafından anlayışla karşılanmış olsa da, zaman içerisinde bazı sorunlar yaşanmaya başlamıştır. Söz konusu durum, HÜKSAM tarafından açılmış olan Kadın Sağlığı Danışma Merkezleri'ne de yansımış, bu konuda çözüme yönelik bir çalışma yapılması gerekliliğinden yola çıkılarak sorun alanlarının belirlenmesine, çözüm önerilerinin yine bu sorunu birebir yaşayan kişilerle beraber ortaya konulmasına yönelik bir çalışma yapılmasına karar verilmiştir.

Bu kapsamda Ankara'da farklı bölgelerde yaşayan, farklı yaş grubundan kadın ve genç kızların katılımı ile, TED Üniversitesi Sosyoloji Bölüm Başkanı Prof. Dr. Kezban ÇELİK tarafından odak grup çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Toplam beş odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir:

- Üç farklı mahallede yaşamakta olan, proje kapsamında “sağlık aracısı” eğitimini almış ve fiilen bu işi yapmakta olan Suriyeli kadınlar ile,
- Üç mahallede yaşamakta olan 20 yaş üstü evli ve çocuklu Suriyeli kadınlarla (2 tane),
- 12-19 yaş arası Suriyeli genç kızlarla,
- Üç mahallenin yerleşik kadınları ile

Araştırmada elde edilen veriler, sağlık aracılığı sistemini başarılı bir uygulama olarak ortaya çıkarmaktadır. Gelecek düşlerinin olmaması, istihdam/egitim vb. tüm sistemlerin dışında kalmaları nedeniyle özellikle Suriyeli genç kızlarla çalışma yapılmasının önemli olduğu da ortaya çıkmıştır. Genç erkekler ve çocuk emeğinin hakları gözetmeden kullanılıyor olması, erkeklerin uzun saatler, niteliksiz ve sigortasız çalışıyor olmaları da odak grup toplantılarının çıktılarında birisi olmuştur. Özellikle istihdam ve sosyal yardımlar konularında doğru bilinen yanlışların, yerel halk ve Suriye ve diğer ülkelerden gelen halk arasındaki ilişkiyi olumsuz etkilediği, dil sorununun da bu anlaşmazlığı körüklediği bulgular arasındadır.

Söz konusu odak grup görüşmelerinin ardından, Ankara'da bu alanda hizmet sunan kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum örgütleri ve uluslararası kuruluş temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen “Kültürlerarası Duyarlılık Koordinasyon Toplantısı”nda, daha önce yürütülmüş olan odak grup çalışmalarından elde edilen sonuçlar, bu alanda hizmet vermekte olan paydaş kurum ve kuruluş temsilcileriyle de paylaşılmıştır. Farklı kurumlardan paydaşların bir araya gelerek ortak ve sistematik çözümler geliştirmesine olanak tanımış olan toplantının, kurum ve kuruluşların beraber etkin çalışmalarının da önünü açtığı düşünülmektedir.

Çalışma sonucunda bulgular kitaplaştırılarak Türkçe ve İngilizce olarak basılmıştır.

ISBN No: 978-60583315-5-6

Türkçe versiyon için:

<http://www.huksam.hacettepe.edu.tr/Turkce/SayfaDosya/kulturlerarasikitapTRA.pdf>

İngilizce versiyon için:

<http://www.huksam.hacettepe.edu.tr/English/kulturlerarasikitapENG.pdf>

Yukarıdaki çalışmalara ek olarak; Proje kapsamında “**Birlikte Güçlenen Kadınlar Dijital Hikayeleri**” çalışması gerçekleştirilmiştir.

Hacettepe Üniversitesi İletişim Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Burcu Şimşek kolaylaştırıcılığında, Proje kapsamında Kadın Sağlığı Danışma Merkezlerinde çalışan mülteci sağlık araçları, aynı Merkezlerde hizmet sunan sosyal hizmet uzmanları ve Merkezlerden hizmet alan yararlanıcıların güçlenme deneyimleri dijital hikayeler olarak çekilmiştir. Çalışma 1-2 Kasım 2018 tarihinde gerçekleştirilmiş olup web sitesinde sürekli olarak erişime açıktır.

Erişim için: <http://www.digitalstoryhub.org/Birlikte-Guclenen-Kadınlar-Women-Empowering-Together>

Proje Sürdürülürken Karşılaşılan Güçlükler

Mültecilere sunulan hizmetler konusu Türkiye için yeni bir alan olduğu için ve de çalışma alanındaki bazı kısıtlılıklar nedeniyle, Proje süresince bazı güçlükler de yaşanmış ve söz konusu güçlüklerle yönelik çözüm bulunmaya çalışılmıştır.

Bu güçlüklerden bazıları aşağıda belirtilmiştir:

- Psiko-sosyal stresin temel belirleyicilerinden olan **ekonomik problemlere** her zaman çözüm getirilemiyor.
- **Belirsizlik**, geleceğin planlanması aşamasında en önemli sorun alanlarından.
- Mültecilere yönelik **ayrımcılık**, sarfedilen çabaları olumsuz etkiliyor.
 - Yerli halk tarafından uygulanan ayrımcılık (“yoksulların rekabeti”)
 - Hizmet sunanlar tarafından uygulanan ayrımcılık
- Çok sayıda **çocuk yaşta evlilik** vakası ile mücadele etmek gerekiyor.
- **Genç kızların** eğitim sisteminde tutulması ve daha sonra istihdama yönlendirilmeleri konusunda yetersiz kalınabiliyor.
- **Şiddete maruz kalan kadınların** güçlenme süreçlerinde yaşanan sorunlar
 - Eşleriyle ilgili şikayette bulunmak ve sığınmaevine gitmek istemiyorlar.
 - Evlerini ve eşlerini bırakmak konusunda kaygıları var ve değişime karşı dirençliler.

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi
(HÜKSAM)

Projenin en iyi yanlarından bir tanesi de Merkezlerin Sağlık Bakanlığı Göçmen Sağlığı Merkezleri içerisinde bulunması nedeniyle, proje bittikten sonra da hizmetlerin bu yapı içerisinde sürdürülebilecek olmasıdır. HÜKSAM tarafından bir mekanizma geliştirilmesine katkı sağlanmış, bu mekanizma Sağlık Bakanlığı tarafından yürütülmek üzere devredilmiştir.

Bu kapsamda, yeni sürece ilişkin öneriler ise aşağıdaki şekliyle ifade edilebilir:

- **Güvenlik, gizlilik, ayrımcılığa sıfır tolerans** vb. ilkelerinden asla vazgeçilmemesi
- Toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı şiddet ve cinsel sağlık ve üreme sağlığı konularında bugüne kadar edinilmiş olan **deneyimden yararlanılması**
- Yeni istihdam edilecek personelin **ekibe uyumunun** sağlanması
- Tükenmişlik yaşama olasılığına karşı **süpervizyon ve öz bakım** desteği ile personelin desteklenmesi
- Hizmetlerin bir **rutine girerek dinamizmini kaybetmemesi** için önlem alınması
- Kadınların birçoğu çocuğu ile ilgili sorunlarla ilgili olarak Merkezlere başvurmaktadır. Dolayısı ile, **çocuklara ilişkin özel bir çalışma alanı** olmalıdır.
- Her Merkezde **çocuklar için bir oyun odasının** olması ve hizmetlerin çocuk dostu bir yaklaşımla planlanması önemlidir.
- Herkesi kapsayacak şekilde hem yerel halk hem de mültecilere **yönelik duyarlılık etkinlikleri** önemlidir.
- Özellikle toplumsal cinsiyete dayalı şiddet konusunda, erkeklerin pratikleri, tutumları ve bilinçleri dönüştürülmedikçe, kadına yönelik şiddeti önleme çabaları sonuçsuz kalacaktır. Bu nedenle, **erkek çalışmaları** önemlidir.
- Anlaşılır nedenlerle görüşmelere gelemeyen kadınlara yönelik **ev ziyaretleri** gerçekleştirilmesi çözüm olabilmektedir.
- Hizmet sunan ile mülteci kadın/genç kız arasında kurulan ilişki bir **bağımlılık ilişkisine dönüşmemeli**, kadının/kız çocuğunun **güçlenmesi odaklı** olmalıdır.
- **Genç kızlarla** yapılan çalışmalara özel önem verilmesi gerekir.
- Hizmetlerin ve Merkezlerin **iyi tanıtılması** çok önemli. Bu nedenle **sağlık araçlarının** varlığı büyük katkı sağlayacaktır.

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi
(HÜKSAM)

Merkezlerimize ve etkinliklerimize ilişkin bazı fotoğraflar...

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi
(HÜKSAM)

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi
(HÜKSAM)

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi
(HÜKSAM)

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi
(HÜKSAM)

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi
(HÜKSAM)

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi
(HÜKSAM)

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi
(HÜKSAM)

Ek.2

Çocuk Evliliklerinin Önlenmesinde Eğitim ve Topluma Dayalı Programların Uygulanması Projesi

EDUSER Danışmanlık, HÜKSAM ve BaşAri konsorsiyumunun yürüttüğü “Implementation of the Training and Community Based Programmes on the Prevention of Child Marriage (Çocuk Evliliklerinin Önlenmesinde Eğitim ve Topluma Dayalı Programların Uygulanması) projesi Nisan 2019’dan Ocak 2020’ye kadar iki dönemini tamamlamıştır ve Ocak 2020’den itibaren üçüncü döneminin içerisinde. Geçen dönemlerde 5 farklı başlıkta 27 çalışma ve faaliyet gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyetlerde 11 uzman cinsiyet eşitliği, çocuk koruma, yetişkin eğitimi, yaşam becerileri, hukuk, izleme ve değerlendirme, materyal geliştirme başlıklarında içerik geliştirmiş, eğitim vermiş ve raporlama yapmıştır.

Geçen 2 dönemde;

5 Nisan 2019, 18 Nisan 2019, 29 Nisan 2019, 8 Mayıs 2019, 27 Haziran 2019 ve 27 Ağustos 2019 tarihlerinde çalışma toplantıları gerçekleştirilmiştir. Bu toplantılar genel çerçevede materyallerin ve eğitimlerin planlanması ve geliştirilmesi kapsamında gerçekleşmiştir.

Nisan-Haziran döneminde 2 ana materyal geliştirme çalışması yapılmıştır. Bu çalışmalardan biri, Çocuk Evliliklerinin Önlenmesi programı kapsamında UNICEF’e ait olan sunuların revize edilmesi ve ihtiyaçlara uygun şekilde güncellenmesidir. Bu kapsamda 12 temel sunu incelenmiş ve gözlemler raporlanmıştır. Diğer çalışma ise, Rol Model Uygulama ve Rehberlik materyalinin içeriklerinin belirlenmesidir. Bu çerçevede, Rol Model Rehberliği için 5 ana bölüm ve Rol Model Uygulaması için izlenmesi gereken 8 adım öngörülmüş, bu öngörüler UNICEF’e sunulmuştur. Bu çalışmalar Nisan-Haziran döneminde UNICEF’ten alınan geri bildirimler doğrultusunda süreçler içinde gerçekleştirilmiştir.

29-30 Nisan 2019 tarihinde Hatay’da bir çalıştay gerçekleştirilmiştir. Bu çalıştay kapsamında izleme ve değerlendirme hizmeti sağlanmış, çıktılar UNICEF ile paylaşılmıştır.

15 Mayıs 2019 tarihinde Gaziantep’te Kilis Üniversitesi öğrencileri ve ergenlerle akrandan-akrana tecrübe aktarımı çalışması yapılmıştır. Bu kapsamda üniversite öğrencileri 2 farklı grupta toplam 91 ergene 25 sunu yapmıştır. Bu oturumlar, Teknik Yardım Ekibi tarafından gözlemlenmiş, değerlendirilmiş ve UNICEF’e raporlanmıştır.

16 Mayıs 2019 tarihinde Ankara’da Teknik Yardım Ekibi ve UNICEF arasında daha önceki çalışmalardan edinilen tecrübeler ve bilgiler üzerine bir işişare toplantısı gerçekleştirilmiştir.

27-29 Ağustos 2019 tarihinde Gaziantep’te belediye personeline çocuk evliliklerinin tespiti ve vaka yönetimi eğitimi verilmiştir.

2-5 Eylül 2019, 9-12 Eylül 2019 ve 16-19 Eylül 2019 tarihlerinde Ankara’da Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı personeline ihtiyaçları kapsamında 4’er günlük toplumla çalışma ve iletişim becerilerini geliştirme üzerine eğitim verilmiştir.

28-29 Eylül 2019 tarihinde, Gaziantep’te Kilis Üniversitesi öğrencilerine Topluma Hizmet Dersi kapsamında çocuk koruma konusunda eğitim verilmiştir.

30 Eylül- 2 Ekim 2019 tarihinde Ankara’da ASAM çalışanlarına (Sığınmacılar ve Göçmenlerle Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği) çocuk evlilikleri, cinsiyet eşitliği ve kadına yönelik şiddet konularında eğitim verilmiş ve grup çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

3-4 Ekim 2019 tarihinde İstanbul’da çocuk hakları ve kadına karşı şiddet konusunda bilgilendirmek ve İstanbul Sözleşmesi’nin çocukça bir versiyonunun hazırlanması için ergen ve çocuklarla çalıştay gerçekleştirilmiştir.

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Kadın Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi
(HÜKSAM)

6 Ekim 2019 tarihinde Gaziantep'te Kilis Üniversitesi öğrencilerine çocuk koruma, çocuk hakları ve ergen katılımı ve kız çocuklarını güçlendirme eğitimleri verilmiştir. Bu eğitim 28-29 Eylül 2019 tarihinde sağlanan eğitimin devamı niteliğindedir.

7-8 Ekim 2019 tarihinde Rol Model Katılımcı Notu, Çocuk Evlilikleriyle Mücadele kapsamında revize edilmiş ve son hali UNICEF ile paylaşılmıştır.

9 Ekim 2019 tarihinde Kilis'te, Kilis Üniversitesi öğrencilerine iletişimde temel ihtiyaçlar, zaman yönetimi, yaşam pozisyonu, sembiyotik ilişki konuları aktarılmıştır. Çalışma iki grup şeklinde yürütülmüştür. Bu eğitim 6 Ekim 2019 tarihinde gerçekleşen eğitimin devamı niteliğindedir.

14-16 Ekim 2019 tarihinde Ankara'da ASAM çalışanlarına iletişim becerilerini geliştirmek amacıyla, iletişimde temel ihtiyaçlar, hassas konularda çalışmada etkili iletişim ve grup yönetimi eğitimleri sağlanmıştır.

14 Ekim 2019 ve 21 Ekim 2019 tarihlerinde, 3-4 Ekim'de gerçekleşen İstanbul Sözleşmesi Çalıştay'ından alınan geri bildirimler doğrultusunda İstanbul Sözleşmesi'nin çocukça versiyonu hazırlanmıştır.

2-3 Kasım 2019 tarihinde Ankara'da Kızılay çalışanlarına Çocuk Evliliklerini Önleme Temel Eğitimi verilmiştir. Bu kapsamda grup çalışmaları gerçekleştirilmiş ve tecrübeler paylaşılmıştır.

26-27 Aralık 2019 tarihinde Ankara'da, Eylül ayında AÇSPB'ye sağlanan eğitimlerin ardılı olarak, bakanlık, UNICEF, AÇEV temsilcilerinin katılımıyla ilerleyen dönemlerde Çocuk Evlilikleriyle Mücadele konusundaki eğitimlerin planlaması üzerine çalıştay gerçekleştirilmiştir.

6-11 Ocak 2020 ve 13-18 Ocak 2020 tarihlerinde Şanlıurfa'da, AÇEV ve GAP çalışanlarına 6'şar günlük Çocuk Evliliklerini Önleme ve İletişim konularında ToT (eğiticilerin eğitimi) eğitimi sağlanmıştır.

23-24 Ocak 2020 tarihinde Gaziantep'te muhtarlara ve GASMEK eğitimcilerine Çocuk Evliliklerini Önleme temel eğitimi verilmiştir..

27-28 Ocak 2020 tarihinde Gaziantep'te Belediye çalışanlarına Çocuk Evlilikleriyle Mücadele konusunda kapasitelerini arttırmaya yönelik eğitim verilmiştir.

İçinde bulunduğumuz ve devam etmekte olan 3. dönemde ise;

8-9 Şubat 2020'de Hatay'da Kızılay çalışanlarına Akrandan Akrana programı kapsamında eğitim;

12 Şubat 2020'de Ankara'da ASAM çalışanlarına iletişim becerileri eğitimi;

19 Şubat 2020'de Gaziantep'te AÇEV-GAP çalışanlarına Rol Model eğitimi;

22-23 Şubat 2020'de İskenderun'da Kızılay çalışanlarına Mentorluk eğitimi;

22-23 Şubat 2020'de Gaziantep'te Kilis Belediyesi ve Üniversitesi'ne Mentorluk eğitimi;

26 Şubat 2020'de Hatay'da IOM ile ortak çalışma ile Çocuk Koruma'nın Temel Prensipleri eğitimi sağlanmıştır.